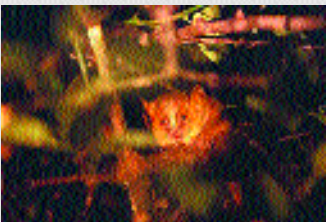

Büyük Kırmızı Ada MADAGASKAR

Afrika'nın doğusunda Hint Okyanusu'nun batısında bulunan Madagaskar, Çrönland, Yeni Çine ve Borneo'dan sonra dünyanın dördüncü büyük adası. 13 milyon nüfusa sahip olan bu büyük ada, yaklaşık 165 milyon yıl önce Afrika kıtasından ayrılmış. Diğer küçük ada komşularından farklı olarak volkanik olmaması da Afrika kıtasından kopmuş olmasına bağlıyor.

Hint Okyanusu'nun en büyük adası olan Madagaskar, ziyaretçilerine çok zengin eğlence olanakları sunuyor. Sıcak halkı, sahip olduğu çok zengin tarihi ve doğal güzellikleri, kendine özgü bitki örtüsü ve canlılarıyla bir vahşi yaşam adası.

Mozambik Kanalı'yla Afrika'nın hemen doğusunda yer alan ada, zengin yağmur ormanları bitki örtüsüne ve bölgesel çöllere sahip. Yaklaşık 600.000 hektarlık dağlık alan çok çeşitli evrimsel basamaklara sahip. Merkezde yer alan ve oransal olarak daha yüksek olan platoda, nemli iklime sahip doğuyla, yarı çöl olan güney bölgelerinden farklı bir iklim hüküm sürüyor. Kuzey doğu ise klasik tropikal iklime sahip ve yağmur ormanları ile kaplı.

Madagaskar Adası yaklaşık olarak 200 milyon yıl önce sahip olduğu canlı türleriyle Afrika Anakarası'ndan ayrılmış. Bu nedenle sadece kendine özgü bitki ve hayvan türleriyle

öne çıkan ada, "Yaşayan Nuh'un Çemisi" olarak adlandırılıyor.

Yaklaşık 2000 yıl önce Malezya, Polinezya ve Hindistan'dan gelen kaşiflerin yerleşime geçtiği ada, bu nedenle Afrika'dan farklı kültürel, tarihi ve tarımsal özelliklere sahip.

İlginç doğası ve üzerinde yaşayan benzersiz canlı türleriyle yeryüzündeki cennet diye anılan Madagaskar ve yanı başındaki Komorlar, Afrika kıtasının çiçek veren bitkilerinin dörtte birini barındırıyorlar. Afrika'dan çok farklı bir hayvan varlığı olan ada, zengin kuş varlığıyla da dikkat çekiyor. En ilginç de adada bulunan tüm yılanların zararsız olması. Madagaskar aynı zamanda lemurların ve dünyadaki bukalemunların yarısının vatanı. İnsandan uzak bir hayat süren lemurlar, uzun kuyrukları, meraklı bakışları ve çevik gövdeleriyle en çok sincaba benziyorlar.

Bin 500 ile 2 bin yıldır adada yaşayan Madagaskar yerlileri, Asya ve Afrika ırkının karışımı gibiler. Malezya-Polinezya, Endonezya, Çüneydoğu Asya ve Afrika'dan da göçlerin yaşandığı Madagaskar'da, Afrikalı köleler, Araplar, Hintli ve Portekizli tüccarlar, Avrupalı korsanlar ve Fransız sömürgecilerin hepsi, bugün adadaki 18 resmi kabiley-le karışmış durumdadır. Çüneydoğu Asya'dan göçenler, beraberlerinde ekinlerini de

getirdikleri için, Madagaskar halkı uçsuz bucaksız pirinç tarlalarıyla Afrikalı'dan çok Asyalı gibi duruyor.

Marco Polo'nun da seyahatlerinde söz ettiği adaya ilk gelen Avrupalılar, 1500'lü yıllarda Diego Dias komutasındaki Portekizliler'di. Daha sonra da Hollandalı, İngiliz ve Fransız korsanlar tarafından işgal edilen Madagaskar'daki Avrupalı sömürgeciler, 1960'lı yıllara kadar adada kaldılar. Başkaldırı-lara sahne olan yakın tarihte sayıları yüzbinli bulan yerli halk hayatını kaybetmiş olsa da bugün Madagaskar 16 milyona yakın nüfusuyla ve eşsiz güzellikleriyle keşfedilmeyi bekleyen bir turizm cenneti. Eski tarım tekniklerinin kullanılması nedeniyle, bugün ada ormanlarının sadece %15'i kalmış durumda. Ciddi erozyonlara ve bugün adanın "Büyük Kırmızı Ada" diye anılmasına sebep olan bu tarım tekniklerine karşı önlemler alınıyor. Doğa güzelliklerinden başka ticari mallar üretilmeyen adada aksi halde geleneksel yoksulluk hiç kaybolmayacak.

Adada 18'i resmi kabile dışında birçok kabile yaşıyor. Yarısından fazlasının Hıristiyan olduğu bu kabile halklarından Müslüman olanlar da var. Bunlar dışında, karmaşık bir tabu sistemine dayanan geleneksel dinlerini sürdüren kabileler de bulunuyor. Adada yaşayan Mahafali kabilesinin mezarlığını ziyaret ettiğinizde, bazı geleneksel öğelerin mezarlara yansıdığına tanık olabilirsiniz. Bu kabile mensupları ölüme yaşamdan daha çok değer veriyorlar. Ölen kişinin yaşamında sahip olmadıklarına, öldükten sonra sahip olabileceğine inanılıyor. Bu nedenle Mahafali kabilesi, mezarlarına yaptıkları süslemelerle ve heykellerle ölen kişilerin yaşamlarındaki özlemlerine öldüklerinde kavuştuklarına inanıyorlar. Mezarlığın çevresi de ahşap heykellerle süslü.

Vezolar adadaki birçok kableden sadece biri. Yaşamlarını topraktan değil denizden kazanıyor ve okyanus sayesinde kendilerine yetebiliyorlar. Bölgede yaşanan kuraklık ya da sel gibi felaketler, geçimlerini topraktan kazanan halkları zora soksa da Vezolar, hayatlarını okyanusa adanmışlar. Kadınların sabah erken saatlerde ahtapot avladığı köylerinde, erkekler deniz kaplumbağası ve balık avlıyorlar. Köylüler, balığa çıkarken güneşin zararlı ışıklarından korunmak amacıyla, bir bitkinin kökünü uslatarak elde ettikleri boyayla yüzlerini boyuyorlar. Erkekler, babalarından öğrendikleri balıkçılığı ço-

cuklarına da erken yaşlarda öğretiyorlar. Bu, nesilleri nesillere bağlayan ve yüzyıllardır hiç kopmayan uzun bir zincir. Deniz kaplumbağası avlamak yasak olsa da erkekler denize açıldıklarında satmak için değil, yemek için avlıyorlar.

Başkent Antananaviro, eski bir sömürge kenti. O dönemden kalan miras, eski arabalar ve binalar. Bir de Fransız sömürge döneminin bir sonucu olan kahve tiryakiliği. Başkentte her pazar geleneksel Hiragasi kutlamaları düzenleniyor. Şehrin içindeki bir gösteri alanında yapılan ve para karşılığı izlenen Hiragasi, amatör oyuncuların sunduğu bir çeşit müzikli tiyatro. Çünelik yaşamda başka işlerle uğraşan, sıradan insanlar olan oyuncular ve dansçılar, sadece özel günlerde bir araya gelip Hiragasi için hünerlerini gösteriyorlar. Yarışma şeklinde yapılan bu gösterilerde, seyirciler o gün en iyi gösteriyi sunan ve en güzel kostümü taşıyan grubu galip seçiyor.

Şehrin merkezindeki Zoma neredeyse dünyanın en büyük açık hava pazarı.

Tsimbazaza Madagaskar'a özgü bitki çeşitleri ve hayvan türlerinin bulunduğu büyük bir bahçe. Lemurlar, bukalemunlar, böcekler, kuşlar. Baobap ağaçları, ödağaçları, ahtapot ve okalip-tus ağaçları. Ve daha birçok bitki

var burada. Doğa tutkunları için unutulmaz bir deneyim sunan bu çeşitlilik insanın başını döndürüyor. Bu çeşitlilik içinde sadece Madagaskar'a özgü lemurlar en ilginçleri. Onbeşerlik gruplar halinde yaşayan lemurların anaerkil sosyal yapıları, birçok araştır-

macının dikkatini çekmiş. Yalnızca dişilerin grup lideri olabildiği bu hayvan topluluğunda, dişilerin görevi sadece grup liderliğiyle sınırlı değil. Dişi lemurlar, bir ay karınlarında taşıdıkları yavrularını dört ay da sırtlarında taşıyor. Madagaskar'daki milli parklar, hem onların nesillerini sürdürebilmeleri için hem de güven içinde yaşayabilmeleri için uygun bir ortam sağlıyor. Bukalemunlar da adadaki lemurlar kadar meşhur. İnsanlara lemurlardan daha yakın davranan bukalemunlar, biçimsiz vücutlarına ve ürkütücü bakışlarına karşın derilerinde taşıdıkları gökkuşağının tüm renkleriyle hayranlık uyandırıyor.

Dünyanın "tatil adası" olma yolunda ilerleyen Madagaskar, keşfedilmeyi bekleyen bir macera bölgesi. Macerayı seviyorsanız burası tam size göre... □

